

INFLUENȚA ROMÂNEASCĂ ASUPRA GRAIULUI BULGAR DIN NOVO SELO (RAIONUL VIDIN, R.P. BULGARIA)

MAXIM SL. MLADENOV

1. Satul Novo Selo, raionul Vidin, este situat în nord-vestul Bulgariei, pe malul Dunării, la 24 km. N—V de orașul Vidin și la 6—7 km de vărsarea Timocului în Dunăre. În prezent satul are peste 3000 de locuitori. Populația, mult mai numeroasă în trecut, a scăzut în ultimul timp datorită mișcării ei către centrele orașenești. Locuitorii se ocupă cu agricultura, viticultura și, într-o măsură mai mică, cu pescuitul. Până în 1948 a funcționat în sat un gimnaziu, iar actualmente există o școală tehnică de viticultură, la care studiază tineri din întreg raionul (v. harta).

Nu se știe sigur când a luat ființă satul, dar, judecând după numele său, el nu este prea vechi. După unele mărturii, la sud de vatra actuală a satului a existat o altă așezare, *Proșănăț*¹, părăsită din cauza unei epidemii de ciumă sau a unui incendiu (documente turcești din secolul al XVII-lea atestă existența acestui sat²).

Bulgarii care locuiesc în prezent la Novo Selo nu sînt urmașii direcți ai acelei populații indigene. În cercetările sale, întreprinse cu aproape 60 de ani în urmă asupra graiului și apartenenței etnice a populației de aici, St. Mladenov a stabilit că primii locuitori ai satului au venit din raioanele *Tetovo* (Macedonia), *Sofia* și *Stanke Dimitrov* (Bulgaria de sud-vest), *Gabrovo* (Bulgaria de est) și din *Ciproveț* (Bulgaria de nord-vest³). Din datele recensămîntului populației, efectuat după eliberarea de sub dominația otomană, reiese că în sat a existat o mahala mică locuită de români⁴.

¹ J. Ceankov, *Географски речник на България*, Sofia, 1958, p. 321.

² Satul Prosenet (turc. Pursinča) este amintit în registrul pentru strîngerea impozitului numit *disizie*, în raiaua Vidin, din 2. V. 1644. Deținem aceste date mulțumită lui R. Stoikov, cercetător la Institutul de balcanistică al Academiei Bulgare de Științe, căruia îi exprimăm pe această cale mulțumirile noastre.

³ Cf. St. Mladenov, *Към въпроса за езика и националната принадлежност на Ново село (Видинско)*, «Сборник за народни умотворения», XVII, 1901, p. 493—499.

⁴ Cf. M. K. Sarafov, *Народностите в западната част на княжество*, «Периодическо списание», VIII, 1884, p. 62, unde se notează: «Pe malul Dunării numai Novo Selo poate fi considerat sat bulgăresc (2044 bulgari, 174 români.)»